

Arquitectura innovadora per construir hospitals més saludables per als pacients

Friendly Materials mesura els efectes que tenen els materials de construcció dels hospitals en la salut

Mar Barberà
Barcelona

L'arquitectura hospitalària contemporània es caracteritza per plantejar edificis funcionals, amb dissenys atractius, per on circulen diferents tipus de públic. Depenent de l'ús que es faci d'elements com la llum, l'espai o els materials, es pot influir en la recuperació i benestar dels pacients. En els últims anys, el concepte "d'edifici malalt" ha sonat amb més força.

Per exemple, a principis de l'any 2012, un seguit de treballadors de la biblioteca Agustí Centelles de Barcelona van denunciar que patien lipoatròfia semicircular, una patologia que s'associa a una mala planificació d'edificis d'oficina en relació a la humitat, el mobiliari i les descàrregues electrostàtiques a què s'exposen els treballadors. La biblioteca va acabar tancant temporalment, ja que fins un 73 per cent de la plantilla havia estat diagnosticada com a patidora d'aquesta afectació, que fins i tot podria afectar als usuaris.

Un altre cas que exemplifica la polèmica dels anomenats "edificis malalts" és el d'un edifici de la Diputació de Tarragona. Hi ha nombrosos treballadors d'aquesta entitat afectats i gent de baixa per mala qualitat de l'aire, amb irritacions i picors als ulls i la gola. Ara estan investigant els materials i revisant els materials de construcció. Amb casos com aquests, els professionals i els ciutadans prenen consciència

Vista aèria d'un hospital dissenyat per PMMT a la ciutat de Machala, Equador, construït amb materials saludables.

de la importància que tenen els elements constructius en la salut, sobretot en l'entorn sanitari.

Projecte Friendly materials

Friendly Materials (materials saludables) és un projecte que, mitjançant un mètode analític, permet avaluar i comparar objectivament com afecten els materials de construcció a la salut dels espais interiors i, en conseqüència, a la salut de les persones. Aquest projecte, desenvolupat pel despatx d'arquitectes PMMT, està orientat a gestors públics i privats, principalment, d'hospitals i centres sanitaris. Segons Rita Barata, responsable del projecte, "no

només valorem el cost, les prestacions del material i l'estètica, nosaltres hi afegim el paràmetre de la salut dels materials".

Així, rellotges de sorra a les taules, sales de reunions *slow*, habitacions destinades al silenci, aparcament de bicicletes interior o dutxes i circuits adaptats per a minusvàlids són algunes de les moltes característiques que s'anuncien només posar un peu a les instal·lacions de PMMT, un despatx format per un equip de professionals especialitzats en arquitectura sanitària avançada. El resultat es tradueix en més de 2 milions de m² d'hospitals repartits en tres continents. A Catalunya han dissenyat l'Hospital Santa Maria de

Lleida, han fet reformes a la Clínica Corachan, i la Creu Blanca, entre d'altres projectes i, actualment, estan construint la Clínica Girona. "Els Hospitals han de ser adaptables, com una clau anglesa", diu Patricio Martínez, cofundador de PMMT, qui assegura que "el benefici és visible tant per a metges com per a pacients perquè es tracta d'un espai saludable en el qual, sobretot els professionals mèdics, hi passen el 90 per cent del seu temps".

Quatre àmbits de coneixement

Per acabar sabent si un espai és saludable o no, Friendly Materials consta de quatre grups d'avaluació consecutius i interdependents. "Hem analitzat tot el sistema constructiu desgranant els diversos materials existents per saber-ne els seus valors de salut", assenyala Barata. El primer àmbit és la substància química, la base de la construcció. Després analitzen el producte en sí, per exemple, la rajola. Finalment contempen i comproven el material de tot el sistema constructiu i, finalment, de l'espai. "Som els únics que analitzem els dos últims àmbits", recalca Barata. Actualment, aquest despatx d'arquitectes treballa per aconseguir esbrinar quin tipus d'hospital és més eficient a nivell d'accessibilitat: hospitals horitzontals *versus* hospitals verticals. Segons Martínez, "construir un hospital costa el mateix que mantenir-lo un any. S'han de tenir en compte molts factors i saber que l'arquitectura pot millorar molt la gestió del pacient i la tasca diària dels metges".

La campanya "Aclareix la psoriasi" busca implicar el pacient en la malaltia

M. B.
Barcelona

Conscienciar als qui pateixen psoriasi que és possible aconseguir una millor qualitat de vida tenint un rol actiu davant d'aquesta malaltia és l'objectiu que persegueix la campanya "Aclareix la psoriasi". Una campanya impulsada per Acció Psoriasi, en col·laboració amb Novartis, que s'ha presentat a Barcelona el dia 7 de juny i que pretén sensibilitzar a la població sobre l'impacte social i psicològic d'aquesta malaltia crònica que afecta més d'un milió de persones a Espanya i més de 170.000 persones a Catalunya. "Amb aquesta campanya volem implicar el pacient, i aconseguir que agafi un rol actiu", ha dit Núria Bosch, vicepresidenta del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona. Segons

Miquel Ribera, dermatòleg de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell i assessor mèdic d'Acció Psoriasi, aquesta patologia "afecta notablement a la vida dels qui la pateixen, tant física com a psicològica i socialment, ja que la visibilitat de les lesions fa que el pacient es senti observat i li condicioni molt la vida".

Abordatge integral

La campanya comprén diferents activitats informatives i formatives dirigides a pacients i població general, dermatòlegs i farmacèutics que es desenvoluparan al llarg de l'any en diferents fases i a les 17 comunitats autònomes del territori espanyol. A més, la campanya també ofereix diferents continguts informatius recollits en l'el seu web i s'ha creat una guia amb recomanacions per millorar la qualitat de les visites metge-pacient. La inicia-

Núria Bosch, vicepresidenta del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona; Montserrat Ginés, vicepresidenta d'Acció Psoriasi i Miquel Ribera, dermatòleg de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell.

tiva potenciarà el rol del farmacèutic comunitari com agent de proximitat que s'implica en l'atenció a les persones amb psoriasi, a través de la celebració d'una jornada informativa a càrrec d'especialistes en la matèria i dirigida a farmacèutics

a cada comunitat autònoma. "El farmacèutic és un professional sanitari de proximitat a qui sovint la societat accedeix en primer lloc. Aquest s'ha de coordinar amb la resta d'agents de salut", ha dit Bosch.